



NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLB300005
NAZWA
OBSZARU Zbiornik Wonieść

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ A	1.2. Kod obszaru PLB300005	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Zbiornik Wonieść

1.4. Data opracowania 2002-06	1.5. Data aktualizacji 2025-02
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

1.7. Data wskazania oraz objęcia formą ochrony/klasyfikacji terenu

Data zaklasyfikowania obszaru jako OSO:	2004-11
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony OSO	rozp. MŚ z dn. 21.07.2004 r. w sprawie osop

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
16.7177

Szerokość geograficzna
51.9728

2.2. Powierzchnia [ha]:

2.3. Obszar morski [%]

2802.13

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL41	Wielkopolskie
------	---------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0 %)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

[illegible]

[illegible]

B	A120	parva		r	1	6	cmales		G	D			
B	A119	Porzana porzana		r	2	2	cmales		G	D			
B	A195	Sterna albifrons		r				P	M	D			
B	A193	Sterna hirundo		r	5	20	p		G	D			
B	A307	Sylvia nisoria		r	8	8	p		G	D			
B	A004	Tachybaptus ruficollis		r	26	26	p		G	D			
B	A161	Tringa erythropus		c	5	110	i		G	D			
B	A166	Tringa glareola		c	50	106	i		G	D			
B	A163	Tringa stagnatilis		c	1	2	i		G	D			
B	A162	Tringa totanus		c				P	M	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N23	0.84
N19	21.73
N16	5.9
N17	0.3
N06	19.47
N10	16.12
N12	35.64
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Zbiornik retencyjny (powierzchnia określona zasięgiem rzędnej maksymalnego piętrzenia – 777 ha, 12,8 km długi, 200-300 m szeroki) powstały w wąskiej dolinie Kanału Wonieść, na obszarze zajęтым między innymi przez pięć jezior i kompleks stawów hodowlanych. Brzegi zbiornika zajęte przez bardzo rozległe pasy eutroficznych szuwarów, głównie – trzcinowych. Obszary przyległe stanowią mozaikę lasów, pól uprawnych i łąk, na których prowadzona jest intensywna gospodarka rolna. W południowo-zachodniej części obszaru niewielki kompleks lasów grądowych i lęgów jesionowo-olszowych oraz sztucznych drzewostanów sosnowych na siedliskach wymienionych zespołów leśnych.

4.2. Jakość i znaczenie

Obszar ważny głównie dla lęgowych i migrujących ptaków wodnych i błotnych. Stanowi cenną ostoję różnorodności biologicznej pośród rozległych obszarów intensywnie wykorzystywanych rolniczo. Szczególnie wartościowy dla gatunków lęgowych związanych z rozległymi, dobrze wykształconymi szuwarami: błotniak stawowy, bąk, bączek, które mają tu wysokie liczebności w skali regionu. Ponadto stanowi ważny punkt postojowy dla migrujących ptaków wodnych i błotnych: siewkowych, brodzących i blaszkodziobych, dla których przedmiotowy obszar stanowi najcenniejsze w tej części regionu miejsce żerowania i odpoczynku. W sumie w obszarze stwierdzono: 23 gatunki ptaków lęgowych i prawdopodobnie lęgowych oraz 30 gatunków ptaków nielęgowych znajdujących się w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, a także 29 gatunków ptaków znajdujących się na Czerwonej Liście Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce.

A021 *Botaurus stellaris*

Według publikacji Wilk i in. (2010) liczebność populacji lęgowej bąka w obszarze w latach 2004-2009 wynosiła maksymalnie 12 par. Dane o liczebności bąka zaprezentowane w wyżej wymienionej publikacji są zbieżne z danymi uzyskanymi podczas inwentaryzacji ornitologicznej przeprowadzonej na potrzeby sporządzenia projektu planu ochrony obszaru Natura 2000 (Biotope 2008, Biotope 2011). Wynikiem przeprowadzonej inwentaryzacji było stwierdzenie w latach 2007-2008 maksymalnie 8 samców tego gatunku w obszarze. Populacja krajowa bąka szacowana jest na 4100 – 4800 par (Sikora i in. 2007), zatem w obszarze występuje mniej niż 1 % populacji krajowej. Ocena D

A022 *Ixobrychus minutus*

W latach 2007-2008 podczas prac terenowych nad projektem planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008) gatunek obserwowano w kilkunastu miejscach. Liczebność określono na 8-12 par. Populacja gniazdująca w obszarze stanowi ok. 1,1-1,7 % populacji krajowej, ocenianej na 700 par (Sikora i in. 2007). Populacja – ocena C.

Elementy siedliska zachowane w dobrym stanie (II). Dobrze zachowane siedliska gatunku w obszarze (szuwały trzcinowe i zarośla wierzbowe). W 2004 roku powierzchnia zajęta przez szuwały została oszacowana na około 200 ha. Na skutek postępującej sukcesji naturalnej następuje zwiększanie zasięgu tego siedliska (Biotope 2011). Stan zachowania – ocena B. Populacja nie jest izolowana i występuje w obrębie zwartej zasięgu (ocena C).

Nie stwierdzono istniejących zagrożeń dla gatunku i jego siedlisk w obszarze. W związku z utrzymywaniem się wielkości populacji na stałym poziomie i zwiększaniem zasięgu siedliska gatunku jego zachowanie jest niemal pewne (Biotope 2011). Mając powyższe na względzie bączek uzyskał w obszarze ocenę B.

A031 *Ciconia ciconia*

W obszarze stwierdzono gniazdowanie 1 pary bociana białego (Biotop 2011). Liczebność dla Polski szacuje się na 44 000 - 46 000 par (Sikora i inni 2007). Liczebność na omawianym obszarze nie jest więc istotna dla stanu populacji krajowej, a gatunek nie jest przedmiotem ochrony w obszarze. Ocena D

A038 *Cygnus cygnus*

Wielkość populacji migrującej w obszarze oszacowano maksymalnie na 26 osobników (Biotope 2011). Próg kwalifikujący łabędzia krzykliwego do uznania za przedmiot ochrony wynosi 590 osobników (Sikora i inni 2011), w związku z tym obszar nie pełni istotnej roli dla łabędzia krzykliwego w okresie migracji. Ocena D

A060 *Aythya nyroca*

Inwentaryzacja ornitologiczna przeprowadzona w latach 2007-2008 podczas sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008) nie potwierdziła lęgów gatunku, choć obserwowano ptaki dorosłe. Brak lęgów został potwierdzony również w latach 2009-2010 w wyniku przeprowadzonego

monitoringu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (internetowa baza danych GIOŚ). Negatywne zmiany w liczebności gatunku w obszarze są zbieżne z długookresowym trendem populacji krajowej wykazującym silny spadek (Tomiałojć i Stawarczyk 2003, Sikora i inni 2007). Ponieważ w obszarze w okresie lęgowym nadal obserwowane są pojedyncze ptaki dorosłe należy uznać za prawdopodobne gniazdowanie podgorzałki (0-2 pary lęgowe). Populacja krajowa tego gatunku wynosi 40-50 par, w związku z tym w obszarze gniazdować może do 5 % populacji krajowej. Populacja – ocena B.

Elementy siedliska zachowane w dobrym stanie (II). W obszarze znajdują się wystarczająco duże powierzchnie siedlisk do odbywania lęgów, tj. płytkie zbiorniki wodne zarośnięte obficie roślinnością szuwarową. Stan zachowania B.

Lęgowisko podgorzałki w obszarze położone jest na skraju zasięgu. W Polsce gatunek ten gniazduje w rozproszeniu na izolowanych stanowiskach (ok. 25 stanowisk). Izolacja- ocena B

A073 *Milvus migrans*

W obszarze gniazduje 1 para (Biotope 2011), co stanowi ok. 0,3 % populacji krajowej ocenianej na 300 – 400 par (Sikora i in. 2007). Zatem obszar nie ma znaczenia dla ochrony tego gatunku. Ocena D

A074 *Milvus milvus*

W obszarze gniazduje 1 para (Biotope 2011), co stanowi ok. 0,1 % populacji krajowej ocenianej na 650 – 700 par (Sikora i in. 2007). Zatem obszar nie ma znaczenia dla ochrony tego gatunku. Ocena D

A075 *Haliaeetus albicila*

W obszarze gniazduje 1 para (Biotope 2011), co stanowi ok. 0,1 % populacji krajowej ocenianej na 600 – 670 par (Sikora i in. 2007). Zatem obszar nie ma znaczenia dla ochrony tego gatunku. Ocena D

A081 *Circus aeruginosus*

W obszarze stwierdzono gniazdowanie 11-16 par lęgowych (Biotope 2011), co stanowi ok. 0,1 – 0,2 % populacji krajowej ocenianej na 6500 – 8000 par (Sikora i in. 2007). Zatem obszar nie ma znaczenia dla ochrony tego gatunku. Ocena D

A119 *Porzana porzana*

W obszarze odnotowano 2 odżywające się samce (Biotope 2011), co stanowi ok. 0,1% populacji krajowej ocenianej na 2500 – 3500 par (Sikora i in. 2007). Zatem obszar nie ma znaczenia dla ochrony tego gatunku. Ocena D.

A120 *Porzana parva*

Gatunek lęgowy w obszarze. W latach 1995-2003 odnotowano 5-6 odżywających się samców (Sidło i in. 2004), a w latach 2004-2009 – 10-19 samców (Wilk i in. 2010). W latach 2007-2008 podczas prac terenowych nad projektem planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008) odnotowano tylko 1 odżywającego się samca, choć liczebność ta mogła być zaniżona. Należy zatem uznać, że w obszarze gniazduje mniej niż 1 % populacji krajowej ocenianej na 1 200 – 1800 par (Sikora i in. 2007). Zatem obszar nie ma znaczenia dla ochrony tego gatunku. Ocena D.

A122 *Crex crex*

W obszarze odnotowano 2 odżywające się samce (Biotope 2011), co stanowi mniej niż 0,1% populacji krajowej ocenianej na 30000 – 45000 par (Sikora i in. 2007). Zatem obszar nie ma znaczenia dla ochrony tego gatunku. Ocena D.

A127 *Grus grus*

W obszarze odnotowano 6 par lęgowych żurawia (Biotope 2011), co stanowi mniej niż 0,1% populacji krajowej ocenianej na 10 000 – 12 000 par (Sikora i in. 2007). Zatem obszar nie ma znaczenia dla ochrony populacji lęgowej tego gatunku. Ocena D.

Podczas migracji w obszarze zatrzymuje się nawet ok. 1400 osobników żurawia (obserwacje z 2011 roku; Wylegała P. materiały niepublikowane). Zbiornik Wonieść jest obecnie jednym z ważniejszych noclegowisk żurawia w woj. wielkopolskim. Jest to jedno z 6 noclegowisk, na których stwierdzona w latach 2009-2011 liczebność przekroczyła 1000 os. (Wylegała P. materiały niepublikowane). Należy uznać że obecnie na terenie ostoi zatrzymuje się do 0,9 % populacji migrującej żurawia. Ocena C.

Nie obserwuje się niekorzystnych zmian w siedliskach gatunku (Biotope 2011). Z drugiej jednak strony

utrzymywanie na zbiorniku wysokiego poziomu wody jesienią, utrudnia dostęp do optymalnych siedlisk (Wylegała P. materiały niepublikowane). Stopień zachowania siedliska oceniono na II (elementy zachowane w dobrym stanie), w związku z tym stan zachowania oceniono jako B. Populacja migrująca występująca w obszarze jest nieizolowana i znajduje się w obrębie rozległego obszaru szlaku wędrówkowego żurawi w Polsce, w związku z tym izolację oceniono na C. Ocena ogólna C.

A151 *Philomachus pugnax*

Liczebność populacji przelotnej jest znacznie niższa od progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 12 500 (Sikora i inni 2011).

A166 *Tringa glareola*

Liczebność populacji przelotnej jest znacznie niższa od progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 10 500 (Sikora i inni 2011).

A193 *Sterna hirundo*

W latach 2007-2008 podczas prac terenowych nad projektem planu ochrony dla obszaru Natura 2000 gniazdowało tu prawdopodobnie tylko 5 par rybitwy rzecznej, co mogło być związane z brakiem potencjalnych miejsc do gniazdowania, w wyniku wysokiego stanu wody w zbiornikach w okresie lęgowym (Biotope 2011). Wilk i inni 2010 liczebność tego gatunku w latach 2004- 2009 oceniają na poziomie 16 – 20 par lęgowych, co stanowi mniej niż 1 % populacji krajowej szacowanej na poziomie 4000-4500 (Sikora i in. 2007). Ocena D.

A195 *Sternula albifrons*

W obszarze możliwe jest nieregularne gniazdowanie pojedynczych par. Liczebność gatunku nie przekracza jednak 1 % populacji krajowej, wynoszącej 900 par lęgowych (Sikora i in. 2007). Ocena D

A196 *Chlidonias hybrida*

Według publikacji Wilk i in. (2010) w obszarze w latach 2004-2009 gniazdowała 1 para rybitwy białowąsej, a dolny próg liczebności krajowej populacji tego gatunku został oszacowany na 900 par (Sikora i in. 2007). Inwentaryzacja ornitologiczna przeprowadzona podczas sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008) nie potwierdziła lęgów tego gatunku w latach 2007-2008. Ocena D

A197 *Chlidonias niger*

Gatunek lęgowy w obszarze. W latach 1995-2003 odnotowano tu 15-24 pary (Sidło i in. 2004), a w latach 2004-2009 – 5-24 pary (Wilk i in. 2010). Liczebność gatunku w obszarze ulega stałym wahaniom i zależna jest od warunków hydrologicznych w danym roku. W latach 2007-2008 populacja lęgowa oszacowana została na poziomie 5-10 par lęgowych (Biotope 2008). Należy zatem uznać, że w obszarze gniazduje poniżej 1 % populacji krajowej kształtującej się na poziomie 4000 – 5000 (Sikora i in. 2007). Ocena D.

A229 *Alcedo atthis*

W latach 2007-2008 gniazdowała 1 para lęgowa (Biotope 2008), co stanowi poniżej 1 % populacji krajowej wynoszącej 2500-6000 par lęgowych (Sikora i in. 2007). Ocena D.

A238 *Dendrocopos medius*

W latach 2007-2008 gniazdowały 4 para lęgowe (Biotope 2008), co stanowi poniżej 1 % populacji krajowej wynoszącej 10000-20000 par lęgowych (Sikora i in. 2007). Ocena D.

A255 *Anthus campestris*

W latach 2007-2008 nie potwierdzono gniazdowania gatunku w obszarze (Biotope 2008). Możliwe jest nieregularne gniazdowanie pojedynczych par. Liczebność gatunku nie przekracza jednak 1 % populacji krajowej, wynoszącej 15000-30000 par lęgowych (Sikora i in. 2007). Ocena D.

A272 *Luscinia svecica*

W latach 2007-2008 podczas inwentaryzacji ornitologicznej przeprowadzonej podczas sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008), stwierdzono jedną parę podróźniczkę. Wilk i in. (2010) z kolei szacują wielkość populacji lęgowej gatunku na 7-20 par. Obserwuje się silne fluktuacje liczebności tego słowika. Można więc uznać że w obszarze gniazdować może do 1,5 % populacji krajowej.

Populacja – ocena C. Siedlisko gatunku (rozległe zbiorowiska szuwarowe, wczesne stadia sukcesyjne olsów oraz łożowiska) zachowane w dobrym stanie (stopień zachowania II). Możliwości odtworzenia nie oceniano. Populacja nie jest izolowana i występuje w obrębie zwanego zasięgu (ocena C). Ocena ogólna C

A307 *Sylvia nisoria*

W latach 2007-2008 podczas inwentaryzacji ornitologicznej przeprowadzonej podczas sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008), nie stwierdzono gniazdowania jarzębatki. W latach 1995-2003 liczebność jar zębatki określono na 8 par (Biotope 2011), co stanowi nieznaczny procent populacji krajowej, szacowanej na 20000-50000 par lęgowych (Sikora i in. 2007). Ocena D.

A338 *Lanius collurio*

W latach 2007-2008 podczas inwentaryzacji ornitologicznej przeprowadzonej podczas sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008), stwierdzono gniazdowanie 20 par lęgowych gąsiorka co stanowi nieznaczny procent populacji krajowej, szacowanej na 200000-400000 par lęgowych (Sikora i in. 2007). Ocena D.

A379 *Emberiza hortulana*

Liczebność ortolana nie przekracza 5 par lęgowych (Biotope 2008), co stanowi nieznaczny procent populacji krajowej, szacowanej na 150000-300000 par lęgowych (Sikora i in. 2007). Ocena D.

A004 *Tachybaptus ruficollis*

Populacja lęgowa perkozka oszacowana została na 26 par lęgowych (Biotope 2008) co stanowi nieznaczny procent populacji krajowej, szacowanej na 7500-10000 par lęgowych (Sikora i in. 2007). Zgrupowania pozalęgowe perkozka nie przekraczają progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 4000 osobników (Sikora i in. 2011). Ocena D.

A005 *Podiceps cristatus*

Populacja lęgowa perkoza dwuczubego oszacowana została na 30 par lęgowych (Biotope 2008) co stanowi nieznaczny procent populacji krajowej, szacowanej na 15000-25000 par lęgowych (Sikora i in. 2007). Zgrupowania pozalęgowe tego gatunku nie przekraczają progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 7250 osobników (Sikora i in. 2011). Ocena D.

A006 *Podiceps grisegena*

W latach 2007-2008 podczas inwentaryzacji ornitologicznej przeprowadzonej w trakcie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008), nie stwierdzono gniazdowania. Gatunek regularnie przelotny w liczebności nieprzekraczającej progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 510 osobników (Sikora i in. 2011). Ocena D.

A008 *Podiceps nigricollis*

Liczebność zausznika w czasie zgłaszania obszaru do wyznaczenia jako obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 została oceniona na 30 par. W publikacji Wilk i in. (2010) zausznik nie znajduje się na liście kluczowych gatunków ptaków stwierdzonych w ostoi Zbiornik Wonieść (PL074), stąd też należy przypuszczać, że populacja tego gatunku w obszarze została uznana przez autorów jako nieistotna dla zachowania populacji krajowej. Założenie to potwierdza inwentaryzacja ornitologiczna przeprowadzona podczas sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008), w wyniku której nie stwierdzono lęgu tego gatunku w obszarze. Ocena D.

A036 *Cygnus olor*

W latach 2007-2008 podczas inwentaryzacji ornitologicznej przeprowadzonej w trakcie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008), stwierdzono gniazdowanie 7-8 par, co stanowi nieznaczny procent populacji krajowej, szacowanej na 6500-7000 par lęgowych (Sikora i in. 2007). Zgrupowania pozalęgowe tego gatunku (100-159 osobników) nie przekraczają progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 2500 osobników (Sikora i in. 2011). Ocena D.

A039 *Anser fabalis*

Gatunek regularnie przelotny, zazwyczaj liczbie 1000-2000 osobników, maksymalnie 6 500 (Biotope 2008). Według Wilka i innych 2010 liczebność populacji przelotnej wynosi 7000-8000 osobników. Próg kwalifikujący

(1 % populacji migrującej) wynoszący 6000 osobników (Sikora i inni 2011), w związku z tym w obszarze występuje do 1,3 % populacji. Ocena C.

Nie obserwuje się niekorzystnych zmian w stanie zagospodarowania obszaru, wpływających na degradację siedlisk gatunku: żerowisk (gruntów pozostających w rolniczym użytkowaniu) oraz miejsc odpoczynku (Biotope 2011), zatem stopień zachowania siedliska oceniono na II (elementy zachowane w dobrym stanie). Stan zachowania ocena B. Populacja migrująca jest nieizolowana i znajduje się w obrębie rozległego obszaru szlaku wędrówkowego gęsi w Polsce, w związku z tym izolację oceniono na C. Ocena ogólna C.

A043 Anser anser

W wyniku inwentaryzacji ornitologicznej przeprowadzonej w latach 2007-2008 podczas sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008) potwierdzono gniazdowanie 40-50 par, co stanowi 1,1- 1,6 % populacji krajowej, szacowanej na 3200-3600 par lęgowych (Sikora i in. 2007). Dobrze zachowane siedliska gatunku w obszarze (miejsca gniazdowania - zbiorniki wodne z szerokim pasem szuwaru trzcinowego). Na skutek postępującej sukcesji naturalnej następuje zwiększanie zasięgu tego siedliska (Biotope 2011), zatem stopień zachowania siedliska oceniono na II (elementy zachowane w dobrym stanie). Stan zachowania ocena B. Populacja nie jest izolowana i występuje w obrębie zwartego zasięgu (ocena C). Ocena ogólna C

W okresie jesiennym w obszarze gromadzi się do 800 osobników (Biotope 2008), zatem poniżej progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 5000 osobników (Sikora i inni 2011). Ocena D.

A050 Anas penelope

Gatunek regularnie przelotny w liczebności do 1800 osobników (Biotope 2008), zatem poniżej progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 15000 osobników (Sikora i inni 2011). Ocena D.

A051 Anas strepera

Gatunek lęgowy w obszarze. W wyniku inwentaryzacji ornitologicznej przeprowadzonej w latach 2007-2008 podczas sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008) liczebność gatunku oszacowano na co najmniej 8 par. Taką samą liczebność populacji lokalnej podaje Wilk i in. (2010). Liczebność ta stanowi 0,7 % populacji krajowej, szacowanej na 1100 par (Sikora i in. 2007). Dobrze zachowane siedliska gatunku w obszarze - płytkie zbiorniki wodne zarośnięte obficie szuwarem trzcinowym (Biotope 2011), zatem stopień zachowania siedliska oceniono na II (elementy zachowane w dobrym stanie). Stan zachowania ocena B. Populacja nie jest izolowana i występuje w obrębie zwartego zasięgu (ocena C). Ocena ogólna C

A052 Anas crecca

Zgrupowania pozalęgowe cyraneczki nie przekraczają progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 10 600 osobników (Sikora i inni 2011). Ocena D.

A053 Anas platyrhynchos

Regularnie lęgowa i przelotna w obszarze (Biotope 2008), jednakże poniżej 1 % lęgowej populacji krajowej szacowanej na 200000-400000 par lęgowych (Sikora i in. 2007) oraz poniżej progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 20 000 osobników (Sikora i inni 2011). Ocena D.

A056 Anas clypeata

Liczebność płaskonosza w czasie zgłaszania obszaru do wyznaczenia jako obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 została oceniona na 10 par. W publikacji Wilk i in. (2010) płaskonos nie znajduje się na liście kluczowych gatunków ptaków stwierdzonych w ostoi Zbiornik Wonieś (PL074). Inwentaryzacja ornitologiczna przeprowadzona podczas sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008) nie potwierdziła gniazdowania płaskonosza. Ocena D. Mając na uwadze brak dowodów potwierdzających lęgowy status płaskonosza w obszarze nadano mu ocenę D. Gatunek regularnie przelotny w liczebności do 70 osobników (Biotope 2008), zatem poniżej progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 4500 osobników (Sikora i inni 2011). Ocena D.

A067 Bucephala clangula

Gatunek regularnie lęgowy i przelotny. W wyniku inwentaryzacji ornitologicznej przeprowadzonej w latach 2007-2008 podczas sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008) liczebność gatunku oszacowano na 3 pary lęgowe, co stanowi nieznaczny procent populacji krajowej,

szacowanej na 1200 – 1500 par lęgowych (Sikora i in. 2007). Zgrupowania pozalęgowe tego gatunku nie przekraczają progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 11500 osobników (Sikora i inni 2011). Ocena D.

A136 *Charadrius dubius*

Liczebność sieweczki rzecznej w czasie zgłaszania obszaru do wyznaczenia jako obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 została oceniona na 30 par. W publikacji Wilk i in. (2010) sieweczka nie znajduje się na liście kluczowych gatunków ptaków stwierdzonych w ostoi Zbiornik Wonieść (PL074). Inwentaryzacja ornitologiczna przeprowadzona podczas sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008) nie potwierdziła gniazdowania tego gatunku. Ocena D. Mając na uwadze brak dowodów potwierdzających lęgowy status sieweczki w obszarze liczebność populacji krajowej wynosząca 3000-4000 par nadano jej ocenę D. Gatunek regularnie przelotny w liczebności poniżej progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 2 500 osobników (Sikora i inni 2011). Ocena D.

A145 *Calidris minuta*

Liczebność populacji przelotnej jest znacznie niższa od progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 2000 osobników (Sikora i inni 2011).

A147 *Calidris ferruginea*

Liczebność populacji przelotnej jest znacznie niższa od progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 10000 osobników (Sikora i inni 2011).

A149 *Calidris alpina*

Liczebność populacji przelotnej jest znacznie niższa od progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 13300 osobników (Sikora i inni 2011).

A153 *Gallinago gallinago*

W wyniku inwentaryzacji ornitologicznej przeprowadzonej w latach 2007-2008 podczas sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008) liczebność gatunku oszacowano na 1 parę lęgową, co stanowi nieznaczny procent populacji krajowej, szacowanej na 15000-30000 par lęgowych (Sikora i in. 2007). Liczebność populacji przelotnej jest znacznie niższa od progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 20000 osobników (Sikora i inni 2011).

A161 *Tringa erythropus*

Liczebność populacji przelotnej jest znacznie niższa od progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 900 osobników (Sikora i inni 2011).

A162 *Tringa totanus*

W wyniku inwentaryzacji ornitologicznej przeprowadzonej w latach 2007-2008 podczas sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008) nie stwierdzono gniazdowania tego gatunku. Liczebność populacji przelotnej jest znacznie niższa od progu kwalifikującego (1 % populacji migrującej) wynoszącego 2500 osobników (Sikora i inni 2011).

A163 *Tringa stagnatilis*

Gatunek gniazdujący w Polsce efemerycznie przed 2001 r. Na zbiorniku Wonieść odnotowano gniazdowanie 1989 r. (Sikora i in. 2007).

A323 *Panurus biarmicus*

W wyniku inwentaryzacji ornitologicznej przeprowadzonej w latach 2007-2008 podczas sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Biotope 2008) stwierdzono gniazdowanie tego gatunku w liczebności 7-8 par. Wskazana w publikacji Wilk i inni 2010 liczebność wąsatki na poziomie 60-160 par, uwzględnia zapewne silną populację występującą na jeziorze Łoniewskim, które jest położone poza obszarem specjalnej ochrony ptaków Zbiornik Wonieść (Stępniewski J. 2011). Populacja wąsatki na zbiorniku Wonieść przestała istnieć (Stępniewski J. materiały niepublikowane). W związku z tym należy uznać że w granicach obszaru natura 2000 liczebność wąsatki oscyluje na poziomie kilku par, co stanowi nieznaczny procent populacji krajowej, szacowanej na 1800-2500 par lęgowych (Sikora i in. 2007).

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	F02.03		i
L	B		i
M	A08		i
L	A01		i
M	J02.05		i
M	G01		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	B		i
L	A04		i
M	G01		i
M	A03		i
L	F02.03		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

BirdLife International/European Bird Census Council. 2000. European bird populations: estimates and trends. BirdLife International, Cambridge (BirdLife Conservation Series No. 10). Głowaciński Z. (red.). 2001. Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce. PWRiL, Warszawa. Gromadzki M., Błaszewska B., Chylarecki P., Gromadzka J., Sikora A., Wieloch M., Wójcik B. 2002. Sieć ostoi ptaków w Polsce. Wdrażanie Dyrektywy Unii Europejskiej o Ochronie Dzikich Ptaków. OTOP, Gdańsk. Gromadzki M., Dyrz A., Głowaciński Z., Wieloch M. 1994. Ostoje ptaków w Polsce. OTOP, Bibl. Monitor. Środ., Gdańsk. Gromadzki M., Gromadzka J., Sikora

A., Wieloch M. 2002. Wielkość populacji i trendy liczebności wybranych gatunków ptaków lęgowych w Polsce w latach 1991-2002. ZO PAN, Gdańsk. Msc. Heath M.F., Evans M.I. (red.). 2000. Important Bird Areas in Europe: Priority sites for conservation, Northern Europe. Birdlife International, Cambridge (BirdLife Conservation Series No. 8). Kuźniak S. 1990. Dokumentacja biologiczna projektowanego rezerwatu ornitologicznego "Zbiornik Wonieść". UWoj. Leszno (mat. niepubl.). Kuźniak S., Lorek G. 1991. Zbiornik "Wonieść" ostoja ptaków wodnych i błotnych. 47,6: 56-62. Kuźniak S., Lorek G. 1992. Występowanie brodzca pławnego (*Tringa stagnatilis*) w Polsce. 33,3-4: 227-240. Kuźniak S., Lorek G. 1993. Ptaki Zbiornika Wonieść i terenów sąsiednich. Pr. Zakł. Biol. i Ekol. Ptaków, UAM. 2: 1-45. Kuźniak S., Lorek G. 1996. Rybitwa białowąsa *Chlidonias hybridus* nowym gatunkiem lęgowym w Wielkopolsce - elementy biologii rozrodu. 7,1: 73-78. Liro A., Dyduch-Falniowska A. 1999. Natura 2000 - Europejska Sieć Ekologiczna. MOŚZNIL, Warszawa. ss. 93. Osieck E. 2000. Guidance notes for the selection of Important Bird Areas in European Union Member States and EU accession countries. Draft. IBA Workshop Brussels, 30 March – 2 April 2000 (maszynopis). Sikora A., Rhde Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P. 2007 Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985-2004 Bogucki Wyd. Nauk., Poznań Walczak M., Radziejowski J., Smogorzewska M., Sienkiewicz J., Gacka-Grzesikiewicz E., Pisarski Z. 2001. Obszary chronione w Polsce. IOŚ, III wyd., Warszawa. Wetlands International. 2002 Waterbird Population Estimates-Third Edition. Wetlands International Global Series No. 12, Wageningen Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. 2010 Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym OTOP Marki Zapisy poprzedniej wersji formularza SFD. Wersje historyczne dostępne w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska bądź na europejskiej witrynie internetowej <http://natura2000.eea.europa.eu/>

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	99.88	PL02	0.15		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Ostoją żółwia błotnego	+	0.15
PL04	Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniami generała Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna-Góra	*	99.88

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu
Adres:	Polska Tadeusza Kościuszki 57 61-891 Poznań
Adres e-mail:	sekretariat.poznan@poznan.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu
☒	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB300005

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--